

בתי המשפט

בית משפט השלום חיפה

א 005797/02

בפני: כב' השופט א. טובי

תאריך: 23/01/2008

בעניין:

סאלם מנסור אלעדיני

התובע

ע"י ב"כ עו"ד אלמאדי מאהר

נגד

1. יוסי חמו בע"מ-חב' לעבודות קבלניות בית ש.א.ל.

2. אורט חברה לביטוח בע"מ

הנתבעות

ע"י ב"כ עו"ד לוריג רפאל

החלטה

בפניי בקשה להתיר גביית עדותו של התובע, המתגורר ברצועת עזה, באמצעות ועידת וידאו (video conference), זאת לנוכח הגבלת כניסתם של תושבי הרצועה לשטחי מדינת ישראל מזה זמן רב.

המדובר בתביעה שהוגשה ביום 13.3.2002 בגין נזקי גוף שנגרמו לתובע כתוצאה מתאונת דרכים בה היה מעורב ביום 12.1.94, במסגרת עבודתו בשירות הנתבעת 1. בקדם המשפט שהתקיים בפניי, נתחוויר כי טענתן העיקרית של הנתבעות הנה כי הפיצוי המגיע לתובע נבלע בתקבולי המל"ל להם היה זכאי, לו מיצה את זכויותיו מהמוסד לביטוח לאומי. יוער כבר עתה כי תביעה קודמת שהוגשה על ידי התובע בבית משפט השלום בכפר סבא, בגין אותה תאונה, נמחקה מחוסר מעש.

בנוגע למצוי הזכויות המגיעות לו מאת המוסד לביטוח לאומי, טען התובע כי הוא פנה בעבר בתביעה למל"ל אלא שתביעתו נדחתה מטעמים שאינם נהירים לו. לאחר מאמצים הוצגה תשובת המל"ל מיום 21.10.1996 לפיה התביעה לתשלום דמי פגיעה נדחתה מחמת העדר פרטים שיוכיחו כי לתובע נגרמה פגיעה כתוצאה מתאונה שארעה במהלך עבודתו. במכתב המל"ל מיום 16.12.1997 ניתן טעם שונה לגמרי לדחיית התביעה. במכתב זה נאמר כי התביעה נדחתה מחמת כך שהוגשה בחלוף 12 חודשים ממועד התאונה, רק ביום 21.4.96 בעוד התאונה ארעה ביום 12.1.94. תביעה שהוגשה כנגד החלטה זו לבית הדין לעבודה נדחתה גם כן.

התיק שבפניי נקבע להוכחות ליום 15.6.04 אלא שבמועד זה נבצר מהתובע ועדיו להגיע לבית משפט מפאת סגר שהוטל על רצועת עזה. בעקבות אותה ישיבה הוריתי לצדדים להגיש תחשיבי נזק, אולם

בתי המשפט

בית משפט השלום חיפה

א 005797/02

בפני: כב' השופט א. טובי

תאריך: 23/01/2008

הצעת הפשרה שהועלתה בפניהם לא הביאה לסיומו של התיק. לאחר מספר קדמי משפט, נקבעה ישיבת הוכחות נוספת שנועדה ליום 14.6.06. אלא שגם לדיון זה לא עלה בידי התובע להגיע לאחר שאישורי הכניסה שניתנו לו ולעדיו בוטלו, בשל המצב הבטחוני. כך גם בישיבה שנקבעה ליום 5.3.07.

לבקשה המונחת בפניי עתה, צירף ב"כ התובע מכתב מיום 2.12.2007 שנשלח על ידי מפקדת הפרקליט הצבאי הראשי, בו נאמר כי "לאחר השתלטות החמא"ס על רצועת עזה לפני כחצי שנה, החריף המצב הבטחוני השורר ברצועה בכלל וביחס למעברים בין עזה לישראל בפרט. אי לכך, לא מתאפשרת כניסת פלסטינים תושבי רצועת עזה לישראל אלא במקרים חריגים ביותר, בדגש על מקרים רפואיים והומניטאריים דחופים. . . בהתאם לאמור לעיל, לא מתאפשרת בעת הזו יציאת פלסטינים תושבי רצועת עזה לצרכי התייצבות בבית משפט ובכלל זה, מתן עדות".

הנתבעות התנגדו לבקשה והפנו לתגובה קודמת שהוגשה על ידן ביום 18.10.07. עוד ציינו כי אין באישור הנ"ל מאת שלטונות הצבא כדי להוכיח כי בעת מסירת העדות, המצב הביטחוני לא יאפשר כניסת התובע ועדיו לתחומי המדינה. בתגובתן הקודמת, מיום 18.10.07, טענו הנתבעות עוד כי בית המשפט העליון טרם הכריע בשאלה באם סעיף 13 לפקודת הראיות מהווה בסיס לגביית עדות באמצעות כינוס וידאו, מאחר וסעיף זה עוסק בגביית עדות באמצעות שלוח. בנוסף, מתייחס הסעיף לאדם הנמצא במקום שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, כאשר הכוונה הינה להחיל את הסעיף על אדם הנמצא במדינה אחרת ולא על מקרה כגון דא, בו מצוי התובע ברצועת עזה, שאינה בגדר מדינה.

בתי המשפט

בית משפט השלום חיפה

א 005797/02

בפני: כב' השופט א. טובי

תאריך: 23/01/2008

בפן המשפטי נסמכת הבקשה, כפי שנוסחה, על סעיף 13(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, המורה כדלקמן:

"לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך בכך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר ייחקר בתצהיר על ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, רשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט".

בית המשפט העליון קבע, במספר הזדמנויות, כי בית המשפט מוסמך להורות על מתן עדות בהיוועדות חזותית (כינוס וידאו), וזאת בין אם על פי סעיף 13 לפקודת הראיות ובין אם על פי תקנה 15 לתקנות עזרה משפטית 1999 (ראו: רע"א 3810/06 דורי בע"מ נ' גולדשטיין, תק-על 2007 (3), 4667; רע"א 3005/02 SMITHKLINE BEECHAM P.L.C נ' אוניפארם בע"מ, פד"י נו (6), 865). בכל מקרה, אף באותם מקרים בהם אישר בית המשפט גביית עדות באמצעים טכנולוגיים כאמור, חזר והדגיש כי נקודת המוצא הינה עדיפותה של העדות בין כותלי בית המשפט והעדר תחליף להתייצבותו הפיזית של עד בפני השופט למתן עדות "חיה". מכאן הפרשנות המצמצמת שניתנה וההקפדה לאפשר גביית עדות באמצעות כינוס וידאו רק במקרים חריגים ויוצאים מגדר הרגיל.

יחד עם זאת, הכיר בית המשפט לא אחת בטעמים ומקרים מוצדקים שמנעו הגעה לישראל לצורך מתן עדות ובכללם טעמים הנוגעים לבריאותם של העדים, טעמים הנוגעים למצב הביטחוני בישראל בעת מתן העדות וטעמים שונים, הקשורים בהתחייבויות קודמות של העדים שלא ניתן היה להשתחרר מהן.

בענייננו, עמדתה של הנתבעת אינה נהירה לי. מדובר בתביעה שהוגשה לפי חוק הפלת"ד בגין תאונה שאינה מוכחשת, כך שסוגיית החבות אינה עומדת כלל להכרעה והמחלוקת מתמקדת בהיקף הנזקים שנגרמו והניכויים שיש לעשות, אם בכלל.

בתי המשפט

בית משפט השלום חיפה

א 005797/02

בפני: כב' השופט א. טובי

תאריך: 23/01/2008

אילו מדובר היה בתיק המחייב בחינת מהימנותו של התובע או העדים מטעמו, ניתן היה להבין את עמדתן של הנתבעות. בית המשפט קבע בעבר כי אין מקום להתיר גביית עדות באמצעות ועידת וידאו מקום שקיימת חשיבות רבה לבחינת מהימנותו של העד (ראו: רע"א 6021/05 SHARP נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, תק-על 2005 (3), 2037).

אלא שלא זה המקרה בענייננו. ההכרעה בסוגיית הנזק, לרבות הניקויים, אינה נסמכת באופן מובהק על שקילת מהימנותו של התובע אלא תתבסס בעיקרה על מסמכים שיוצגו, לרבות חוות הדעת של המומחים שנתמנו. מומחים אלה אשר נתמנו במסגרת התיק בבית משפט השלום בכפר סבא מצאו כי לתובע נותרה נכות צמיתה בעקבות התאונה נשוא הדיון. כך קבע ד"ר גורביץ כי לתובע נכות צמיתה בשיעור 10% במישור האורטופדי ואילו פרופ' ברוק, המומחה בתחום מחלות פנימיות, קבע כי נותרה אצלו נכות צמיתה בשיעור 10% בגין החבלה בבטן.

כפי שציינתי, בבואו להכריע בראשי הנזק השונים, נדרש בית המשפט במידה מוגבלת למהימנות התובע ועיקר ההכרעה נעשית על סמך מסמכים המוצגים בפני בית המשפט. לדעתי, הפגיעה האפשרית בהליך ובצד שכנגד באם תותר גביית עדותו של התובע באמצעות ועידת וידאו, הינה מוגבלת ואינה מצדיקה חסימת דרכו בפני בירור תביעתו והבאת ההליך בתיק דנא לידי סיום.

צודקות הנתבעות בטענתן כי יש לבחון את המצב הביטחוני נכון למועד מתן העדות - 18.3.08. אלא שטענה זו יש בה מידה של היתממות. המצב הביטחוני ברצועת עזה אינו מאפשר כניסת תושבים פלסטינים לשטחי מדינת ישראל מזה זמן רב וכפי שהדברים נראים עתה, לא יחול שינוי דרמטי בפרק הזמן שנותר עד שמיעת ההוכחות. אם היה עוד ספק לגבי כך, בא מכתבה של הפרקליטות הצבאית וסתם את הגולל על אפשרות כניסתו של התובע לשטחי מדינת ישראל בעתיד הקרוב.

סיכומו של דבר - העובדה כי מדובר בתאונה שארעה עוד בשנת 1994, וכן העובדה שלתובע נגרמה פגיעה של ממש כתוצאה הימנה, אשר הותירה אצלו נכות צמיתה, וכן הניסיונות שנעשו על ידו בעבר לבירור תביעותיו הן בבית משפט השלום בכפר-סבא והן במל"ל, ניסיונות שלא צלחו מחמת המגבלות הביטחוניות, מטים את הכף לקבל את טיעוניו. באם נוסיף לכך את העובדה שמדובר בתביעה התלויה באופן מוגבל ביותר על התרשמות וקביעת מהימנותו של התובע הרי שהמסקנה

בתי המשפט

א 005797/02

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 23/01/2008

בפני: כב' השופט א. טובי

המתבקשת הנה כי יש לאפשר גביית עדותו והעדים מטעמו המתגוררים ברצועת עזה באמצעות ועידת וידאו.

אשר על כן, אני נעתר לבקשה.

ב"כ התובע יפנה מבעוד מועד למזכירות בית המשפט לצורך הסדרת העניינים הטכניים הדרושים. ככל שגביית העדות בדרך האמורה תהיה כרוכה בהוצאה כספית, תחול הוצאה זו בשלב זה על התובע.

ניתנה היום ט"ז בשבט, תשס"ח (23 בינואר 2008) בהעדר הצדדים.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

א. טובי, שופט